

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla)

1 ta' Awwissu 2022 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Sitt Direttiva 77/388/KEE – Artikolu 2(1) – Kamp ta' applikazzjoni – Tranżazzjonijiet taxxabbli – Artikolu 9(2)(b) – Post tal-provvista ta' servizzi ta' trasport – Eskursjonijiet turistiċi fuq il-Moselle – Xmara suġġetta għall-istatus ta' kondominju”

Fil-Kawża C-294/21,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Cour de cassation (Luxembourg) (il-Qorti tal-Kassazzjoni, il-Lussemburgu), permezz ta' deċiżjoni tas-6 ta' Mejju 2021, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fl-10 ta' Mejju 2021, fil-proċedura

État luxembourgeois,

Administration de l'enregistrement et des domaines et de la TVA

vs

Navitours Sàrl,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn A. Arabadjiev, President tal-Awla, L. Bay Larsen, Viċi President tal-Qorti tal-Ġustizzja, li qed jaqxxi bħala Mqallef tal-Ewwel Awla, I. Ziemele, P. G. Xuereb u A. Kumin (Relatur), Imqallfin,

Avukat ġenerali: M. Szpunar,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal Navitours Sàrl, minn C. Kaufhold, avocat,
- għall-Gvern Lussemburgi, minn A. Germeaux u T. Uri, bħala aġenti, assistiti minn F. Kremer, avocat,
- għall-Gvern Ġermani, minn J. Möller u P.-L. Krüger, bħala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn A. Armenia u V. Uher, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat ġenerali, ippreżentati fis-seduta tas-7 ta' April 2022,

tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-punt 1 tal-Artikolu 2 u tal-Artikolu 9(2)(b) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/338/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 91/680/KEE tat-23 ta' Diċembru 2002 (?U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 160, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva").

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn l-État luxembourgeois (it-Teor Lussemburgi?) kif ukoll l-Administration de l'enregistrement, des domaines et de la TVA (l-Awtorità Fiskali, il-Lussemburgu) (iktar 'il quddiem l-"Awtorità fiskali Lussemburgi?a") u Navitours Sàrl dwar it-trattament, fir-rigward tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT), tal-provvista servizzi ta' navigazzjoni turistika mwettqa minn din il-kumpanija fuq il-Moselle.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt internazzjonali

3 Skont l-Artikolu 1(1) tat-Trattat bejn il-Gran Dukat tal-Lussemburgu u r-Repubblika Federali tal-Ġermanja dwar id-Demarkazzjoni tal-Fruntiera Komuni bejn iż-żewġ Stati iffirmit fil-Lussemburgu fid-19 ta' Diċembru 1984 (iktar 'il quddiem it-"Trattat tat-19 ta' Diċembru 1984"):

"Kull fejn il-Moselle, is-Sûre jew l-Our jiffurmaw fruntiera konformement mat-Trattat tas-26 ta' Junju 1816, huma jikkostitwixxu territorju komuni sużett għas-sovranità konġunta taż-żewġ Stati kontraenti."

4 L-Artikolu 5(1) ta' dan it-trattat jipprevedi:

"L-Istati kontraenti għandhom jirregolaw il-kwistjonijiet fir-rigward tad-dritt applikabbli fit-territorju komuni ta' sovranià konġunta permezz ta' arranġament addizzjonali."

Id-dritt tal-Unjoni

5 Is-Sitt Direttiva qiegħdet imqas u ssostitwita, mill-1 ta' Jannar 2007, bid-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (?U 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-?U 2007, L 335, p. 60). Madankollu, fid-dawl tad-data tal-fatti fil-kawża prinċipali, l-imsemmija kawża prinċipali għandha tiġi rregolata mis-Sitt Direttiva.

6 Skont il-punt 1 tal-Artikolu 2 ta' din id-direttiva, huma sużetti għall-VAT "il-provvista ta' oġġetti u servizzi magħmula bi qlas fit-territorju tal-pajjiż minn persuna taxxabbli li ta'ixxi b'ala tali".

7 L-Artikolu 3(1) sa (3) tal-imsemmija direttiva kien jipprevedi:

"1. għall-iskop ta' din id-Direttiva:

'territorju ta' Stat Membru' tfisser it-territorju tal-pajjiż kif iddefinit għal kull Stat Membru fil-paragrafi 2 u 3.

[...]

2. Għall-iskopijiet ta' din id-Direttiva, it-'territorju tal-pajjiż' se tkun iż-żona ta' fejn jgħodd it-

Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea kif iddefinita għal kull Stat Membru fl-Artikolu 227

3. It-territorji li jgħoddu ta' Stati Membri individwali jidher għal barra mit-territorju tal-pajji:

- Repubblika Federali tal-Germanja:
- il-Għara ta' Heligoland
- it-territorju ta' Buesingen,

[...]"

8 L-Artikolu 9 tas-Sitt Direttiva kien jipprovdi:

"1. Il-post minn fejn jingħata servizz għandu jittqies li jkun il-post fejn il-fornitur ikun stabbilixxa n-negozju tiegħu jew ikollu stabbiliment fiss minn fejn jingħata s-servizz jew, fin-nuqqas ta' post b'għal dan tan-negozju jew stabbiliment fiss, il-post fejn hu ikollu l-indirizz permanenti tiegħu jew fejn normalment ikun residenti.

2. Idd:

[...]

(b) il-post fejn ikun hemm provvista ta' servizzi tat-trasport għandu jkun il-post fejn isir it-trasport, wara li jittqiesu d-distanzi involuti;

[...]"

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

9 Il-kumpannija Lussemburgiża Navitours toffri servizzi ta' navigazzjoni turistika fuq il-parti tal-Moselle li fuqha r-Repubblika Federali tal-Germanja u l-Gran Dukat tal-Lussemburgu jeżerċitaw, skont l-Artikolu 1 tat-Trattat tad-19 ta' Diċembru 1984, is-sovranità konġunta tagħhom (iktar 'il quddiem il-"Kondominju Germaniż-Lussemburgiż"). Minnabba dan l-istatus, għal snin twal l-awtorità fiskali Lussemburgiża qieset li dan il-kummerċ ma kienx jaqta' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT; fejn għalhekk hija ma kinitx talbet il-klas ta' din it-taxxa fuq il-bejgħ tal-biljetti ta' trasport ta' persuni minn Navitours.

10 Fil-25 ta' Awwissu 2015, din l-awtorità fiskali għarġet avviż ta' taxxa *ex officio* marbuta mad-d'ul mill-bejgħ ta' Navitours għas-snin 2004 u 2005, li permezz tagħhom is-servizzi ta' trasport jipprovdu minn din il-kumpannija tqiesu li huma suġġetti għall-VAT.

11 Dawn l-avviżi ta' taxxa *ex officio* nqas u b'konsegwenza ta' sentenza tal-Cour d'appel (il-Qorti tal-Appell, il-Lussemburgu), tal-10 ta' Lulju 2014, mogħtija fil-kuntest ta' proċedura għodżjarja bejn Navitours u l-imsemmija awtorità fiskali u li tirrigwarda t-trattament fiskali tal-akkwist ta' vapur minn din il-kumpannija. Skont din is-sentenza, il-VAT fuq is-servizzi ta' trasport ta' persuni fil-Kondominju Germaniż-Lussemburgiż tista' tinqas abar jew mill-Gran Dukat tal-Lussemburgu jew mir-Repubblika Federali tal-Germanja. Fl-assenza ta' tassazzjoni mill-awtorità fiskali Germaniża, ma jkun hemm ebda riskju ta' tassazzjoni doppja.

12 Peress li l-ilment imressaq minn Navitours kontra l-avvi?i ta' taxxa tal?5 ta' Awwissu 2015 ?ie mi??ud, din il-kumpannija ppre?entat rikors g?al annullament quddiem it-tribunal d'arrondissement de Luxembourg (il-Qorti Distrettwali tal-Lussemburgu, il-Lussemburgu).

13 Permezz ta' sentenza tat?23 ta' Mejju 2018, din il-qorti laqg?et dan ir-rikors billi dde?idiet li, sa fejn is-servizzi ta' trasport inkwistjoni kienu lokalizzati fil-Kondominju ?ermani?-Lussemburgi?, kemm ir-Repubblika Federali tal-?ermanja kif ukoll il-Gran Dukat tal-Lussemburgu setg?u potenzjalment jippro?edu g?all-?bir tal-VAT, i?da li l-lokalizzazzjoni partikolari tal-attivitajiet ta' Navitours kien je?i?i l-implimentazzjoni ta' mekkani?mu li jippermetti li ji?i ?gurat il-?bir tal-VAT filwaqt li ti?i evitata tassazzjoni doppja. Fl-assenza ta' tali mekkani?mu, ma nstabitx soluzzjoni g?all-kwistjoni tar-rabta fiskali ma' Stat spe?ifiku tal-attivitajiet e?er?itati minn Navitours, fejn g?alhekk l-awtorità fiskali Lussemburgi?a ma kellhiex ?ustifikazzjoni biex tintaxxa d-d?ul mill-bejg? relatat ma' din il-kumpannija.

14 Wara li l-Istat Lussemburgi? u l-awtorità fiskali Lussemburgi?a appellaw minn din is-sentenza, il-Cour d'appel ikkonfermatha permezz ta' sentenza tal?11 ta' Di?embru 2019, li kontriha dawn il-partijiet ippre?entaw appell ta' kassazzjoni.

15 Fil-kuntest tal-appell tag?hom, l-Istat Lussemburgi? u l-awtorità fiskali Lussemburgi?a jsostnu li s-Sitt Direttiva, u b'mod iktar spe?ifiku l-Artikolu 2 tag?ha, japplikaw g?as-servizzi ta' trasport inkwistjoni.

16 Peress li kellha dubji dwar l-interpretazzjoni ta' din id-direttiva, il-Cour de cassation (Luxembourg) (il-Qorti tal-Kassazzjoni) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

“ [Il-punt 1 tal-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva] [...] u/jew l-Artikolu 9(2)(b) [ta' din id-]Direttiva [...] japplika u jwassal (jew japplikaw u jwasslu) g?al impo?izzjoni tal-VAT fil-Lussemburgu g?all-provvisti ta' trasport ta' persuni mwettqa minn fornitur stabbilit fil-Lussemburgu, meta dawn il-provvisti jitwettqu ?ewwa kondominju, kif dan il-kondominju huwa ddefinit mit-[Trattat tad?19 ta' Di?embru 1984] b?ala territorju komuni ta?t sovranità komuni [kon?unta] tal-Gran Dukat tal-Lussemburgu u tar-Repubblika Federali tal-?ermanja u li fir-rigward tieg?u ma je?istix, g?al dak li jirrigwarda l-?bir tal-VAT fuq il-provvisti ta' servizz ta' trasport, ftehim bejn i?-?ew? Stati kif previst fl-Artikolu 5(1) [ta' dan it-Trattat]? ”

Fuq id?domanda preliminari

17 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk il-punt 1 tal-Artikolu 2 u l-Artikolu 9(2)(b) tas-Sitt Direttiva g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li Stat Membru jista' jintaxxa l-provvista ta' servizzi ta' navigazzjoni turistika mwettqa, minn fornitur stabbilit f'dan l-Istat Membru, ?ewwa territorju li jikkostitwixxi, bis-sa??a ta' trattat internazzjonali konklu? bejnu u Stat Membru ie?or, territorju komuni ta?t is-sovranità kon?unta ta' dawn l-Istati Membri.

18 F'dan ir-rigward, g?andu jtfakkar li bis-sa??a tal-punt 1 tal-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva, huma su??etti g?all-VAT il-provvisti ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali.

19 Fir-rigward tal-post ta' provvista ta' servizzi, l-Artikolu 9(1) tas-Sitt Direttiva jipprovdi li dan g?andu jitqies li jkun il-post fejn il-fornitur ikun stabbilixxa n-negozju tieg?u jew ikollu stabbiliment fiss minn fejn jing?ata s-servizz jew, fin-nuqqas ta' tali post ta' stabbiliment tan-negozju jew ta' stabbiliment fiss, il-post fejn huwa jkollu l-indirizz permanenti tieg?u jew fejn normalment ikun residenti.

20 Madankollu, konformement mal-paragrafu 2(b) ta' dan l-Artikolu 9, il-post ta' provvista ta' servizzi tat-trasport g?andu jkun il-post fejn isir it-trasport wara li jittie?du inkunsiderazzjoni d-distanzi involuti.

21 F'dan il-ka?, huwa pa?ifiku li l-provvisti ta' servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali huma "provvisti ta' servizzi", fis-sens tal-punt 1 tal-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva, u li huma pprovduti bi ?las minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali.

22 Madankollu, il-qorti tar-rinviju, billi titlaq mill-premessa li l-provvisti ta' servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jikkostitwixxu "servizzi ta' trasport", fis-sens tal-Artikolu 9(2)(b) tas-Sitt Direttiva, li l-post tag?hom huwa l-Kondominju ?ermani?-Lussemburgi?, tesprimi d-dubji tag?ha dwar jekk is-servizzi ta' trasport imwettqa f'dan il-kondominju jistg?ux ji?u imposti mill-Gran Dukat tal-Lussemburgu ?aladarba ma huwiex ?ert li dawn ikunu jistg?u jitqiesu li twettqu "fit-territorju tal-pajji?", fis-sens tal-punt 1 tal-Artikolu 2 ta' din id-direttiva.

23 Mill-pro?ess g?ad-dispo?izzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li s-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jikkonsistu, b'mod partikolari, fl-organizzazzjoni ta' ?iti turisti?i bid-dg?a jsa li jintemmu fl-istess post b?al dak li fih ikunu bdew. F'dawn i?-?irkustanzi, g?andu ji?i e?aminat, inizjalment, jekk tali servizzi jaqg?ux effettivament ta?t l-Artikolu 9(2)(b) tas-Sitt Direttiva b?ala servizzi ta' trasport.

24 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i osservat li l-kun?ett ta' "servizzi ta' trasport", li jinsab f'din id-dispo?izzjoni, ma huwiex iddefinit mis-Sitt Direttiva.

25 Kif jirri?ulta minn ?urisprudenza stabbilita, id-determinazzjoni tat-tifsira u tal-portata tat-termini li fir-rigward tag?hom id-dritt tal-Unjoni ma jipprovdi ebda definizzjoni g?andha ti?i stabbilita konformement mas-sens komuni tag?hom fil-lingwa?? kurrenti, filwaqt li jittie?du inkunsiderazzjoni l-kuntest li fih jintu?aw u l-g?anijiet li g?andhom jintla?qu mil-le?i?lazzjoni li minnha jag?mlu parti (sentenza tal-?1 ta' Ottubru 2020, Entoma, C?526/19, EU:C:2020:769, punt 29 u l-?urisprudenza ??itata).

26 Fir-rigward tas-sens komuni tal-espressjoni "servizzi ta' trasport" fil-lingwa?? kurrenti, g?andu ji?i rrilevat li din tkopri s-servizzi li jikkonsistu fit-trasport ta' persuni jew ta' o??etti minn post g?al ie?or. Issa, dan il-kun?ett huwa wiesa' bi??ejjed biex jinkludi servizzi li l-element essenzjali tag?hom jikkonsisti fit-trasferiment ta' persuni fuq distanzi mhux negli?ibbli, minkejja li dan is-servizz jibda u jispi??a fl-istess post u li l-g?an tieg?u huwa ta' natura turistika.

27 Tali interpretazzjoni hija kkorroborata mill-g?an li g?andu l-intenzjoni li jil?aq l-Artikolu 9(2)(b) tas-Sitt Direttiva.

28 Skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, l-g?an tad-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 9(1) u (2) tas-Sitt Direttiva huwa li ji?u evitati, minn na?a, kunflitti ta' ?urisdizzjoni li jistg?u jwasslu g?al tassazzjoni doppja u, min-na?a l-o?ra, in-nuqqas ta' tassazzjoni ta' d?ul (sentenza tat-?8 ta' Mejju 2019, Geelen, C?568/17, EU:C:2019:388, punt 23 u l-?urisprudenza ??itata).

29 B'mod iktar spe?ifiku, fir-rigward tal-Artikolu 9(2)(b) tas-Sitt Direttiva, il-Qorti tal-?ustizzja

dde?idiet li r-regola ddikjarata minn din id-dispo?izzjoni tirri?ulta mill-fatt li n-natura stess tal-e?ekuzzjoni ta' din il-provvista ta' servizzi spe?ifika li tikkostitwixxi t-trasport, li tista' titwettaq fit-territorju ta' diversi Stati Membri, tirrikjedi kriterju differenti li g?andu essenzjalment jippermetti li ji?u ddefiniti l-kompetenzi rispettivi tad-diversi Stati Membri g?all-b?onnijiet tat-tassazzjoni. Din ir-regola ta' rabta spe?ifika g?as-servizzi ta' trasport g?andha g?alhekk l-intenzjoni li ti?gura li kull Stat Membru jimponi dawn is-servizzi g?all-partijiet ta' tra?itt imwettqa fit-territorju tieg?u (sentenza tas?6 ta' Novembru 1997, Reisebüro Binder, C?116/96, EU:C:1997:520, punti 13 u 14).

30 Issa, dawn il-kunsiderazzjonijiet japplikaw ukoll meta servizz li l-element essenzjali tieg?u jikkonsisti fit-trasferiment ta' persuni jibda u jintemm fl-istess post u meta l-g?an tal-provvista ta' dan is-servizz ikun ta' natura turistika.

31 L-interpretazzjoni esposta fil-punt 26 ta' din is-sentenza ma hijiex barra minn hekk imqieg?da inkwistjoni mill-fatt li, fis-sentenza tag?ha tal?1 ta' Ottubru 2015, Trijber u Harmsen (C?340/14 u C?341/14, EU:C:2015:641), il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li attività li tikkonsisti fil-provvista, bi ?las, ta' servizz ta' te?id ta' passi??ieri fuq dg?ajsa bil-g?an li dawn i?uru bl-u?u ta' trasport fuq l-ilma g?al finijiet ta' organizzazzjoni ta' avvenimenti, ma tikkostitwixxix servizz fil-“qasam tat-trasport”, fis-sens tal-Artikolu 2(2)(d) tad-Direttiva 2006/123/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat?12 ta' Di?embru 2006 dwar is-servizzi fis-suq intern (?U 2006, L 376, p. 1), esklu? mill-kamp ta' applikazzjoni tag?ha.

32 Je?tie? sempli?ement li ji?i osservat, f'dan ir-rigward, li, kif irrileva l-Avukat ?enerali, essenzjalment, fil-punti 21 sa 23 tal-konkluzjonijiet tieg?u, fid-dawl tal-g?anijiet differenti tal-Artikolu 9(2)(b) tas-Sitt Direttiva, minn na?a, u tal-Artikolu 2(2)(d) tad-Direttiva 2006/123, min-na?a l-o?ra, il-kun?etti ta' “servizzi ta' trasport”, fis-sens tal-ewwel wa?da minn dawn id-dispo?izzjonijiet, u ta' “servizzi fil-qasam tat-trasport”, fis-sens tat-tieni wa?da minn dawn id-dispo?izzjonijiet ma humiex l-istess. G?alhekk, ma jistax jitqies li servizzi li ma jaqg?ux ta?t it-tieni wie?ed minn dawn il-kun?etti huma ne?essarjament esklu?i mill-portata tal-ewwel wie?ed minn dawn il-kun?etti.

33 G?aldaqstant, servizzi b?al daww inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsistu, b'mod partikolari, fl-organizzazzjoni ta' ?iti turisti?i bid-dg?ajsa li jintemmu fl-istess post b?al dak li fih ikunu bdew, jaqg?u ta?t l-Artikolu 9(2)(b) tas-Sitt Direttiva b?ala servizzi ta' trasport.

34 G?aldaqstant, peress li, kif tfakkar fil-punt 20 ta' din is-sentenza, il-post tal-provvista ta' servizzi ta' trasport huwa, bis-sa??a tal-Artikolu 9(2)(b) tas-Sitt Direttiva, il-post fejn isir it-trasport skont id-distanzi koperti, g?andu ji?i kkunsidrat li l-post tas-servizzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali huwa l-Kondominju ?ermani?-Lussemburgi?.

35 Sussegwentement hemm lok li ji?i ddeterminat jekk is-servizzi ta' trasport imwettqa f'dan il-Kondominju, bi ?las u minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali, humiex su??etti g?all-VAT g?aliex jitwettqu “fit-territorju tal-pajji?”, fis-sens tal-punt 1 tal-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva.

36 L-espressjoni “territorju tal-pajji?” hija ddefinita fl-Artikolu 3(2) tas-Sitt Direttiva u tikkorrispondi g?a?-“?ona ta' fejn jg?odd [kamp ta' applikazzjoni] tat-Trattat [KEE], kif iddefinit g?al kull Stat Membru fl-Artikolu 227”. Barra minn hekk, l-Artikolu 3(3) jelenka t-territorji nazzjonali li huma esklu?i mit-territorju tal-pajji?.

37 F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat, minn naħa, li l-Artikolu 299 KE, li ssostitwixxa l-Artikolu 227 tat-Trattat KEE, jipprovdi, fil-paragrafu 1 tiegħu, li t-Trattat japplika, b'mod partikolari, għar-Repubblika Federali tal-Ġermanja u għall-Gran Dukat tal-Lussemburgu. Il-paragrafi 2 sa 6 ta' dan l-Artikolu 299 jipprevedu żerti partikolaritajiet u derogi li madankollu ma jikkonfernawx lil dawn iż-żewġ Stati Membri. Min-naħa l-oħra, l-Artikolu 3(3) tas-Sitt Direttiva ma jsemmix, fost it-territorji nazzjonali esklużi mit-territorju tal-pajjiż, il-Kondominju Ġermaniż-Lussemburġi.

38 Barra minn hekk, sa fejn il-Qorti tal-Ġustizzja ddeżidiet, f'dan il-kuntest, li s-sistema tas-Sitt Direttiva tapplika b'mod obbligatorju u imperattiv għat-territorju nazzjonali kollu tal-Istati Membri u li d-determinazzjoni tal-estensjoni u tal-limiti ta' dan it-territorju tappartjeni lil kull wieġed mill-Istati Membri, b'mod konformi mar-regoli tad-dritt internazzjonali pubbliku (sentenza tad-29 ta' Marzu 2007, Aktiebolaget NN, C-111/05, EU:C:2007:195, punti 54 u 55 kif ukoll il-urisprudenza żġitata), għad hemm lok li jiġi rrilevat li, fl-osservazzjonijiet tagħhom, kemm il-Gvern Ġermaniż kif ukoll dak Lussemburġi sostnew li kemm għar-Repubblika Federali tal-Ġermanja kif ukoll għall-Gran Dukat tal-Lussemburgu t-territorju tal-Kondominju Ġermaniż-Lussemburġi effettivament jinsb fit-“territorju tal-pajjiż” fis-sens tal-punt 1 tal-Artikolu 2 u tal-Artikolu 3(2) tas-Sitt Direttiva.

39 F'dawn iż-żirkustanzi, is-servizzi ta' trasport imwettqa fil-Condominium Ġermaniż-Lussemburġi, bi żlas u minn persuna taxxabbli li ta'ixxi b'ala tali, jitwettqu “fit-territorju tal-pajjiż”, fis-sens tal-punt 1 tal-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva, u huma, għaldaqstant, sużżetti għall-VAT.

40 Barra minn hekk, fid-dawl tal-istatus ta' kondominju b'għal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali b'ala territorju komuni ta' t sovranià konġunta ta' żewġ Stati Membri, u fl-assenza ta' kull indikazzjoni speċifika fis-Sitt Direttiva dwar il-modalitajiet ta' tassazzjoni tas-servizzi li l-post tagħhom huwa tali kondominju, dawn is-servizzi jistgħu, b'ala prinċipju, jiġu ntaxxati minn kull wieġed minn dawn iż-żewġ Stati Membri.

41 Għaldaqstant, hekk kif irrileva l-Avukat Ġenerali, essenzjalment, fil-punti 68 u 69 tal-konklużjonijiet tiegħu, u kif iddeżidiet diġà l-Qorti tal-Ġustizzja, it-tassazzjoni doppja tal-istess tranżazzjonijiet hija kuntrarja għall-prinċipju ta' newtralità fiskali inerenti għas-sistema komuni tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-11 ta' Settembru 2003, Cookies World, C-155/01, EU:C:2003:449, punt 60, kif ukoll tat-23 ta' Novembru 2017, CHEZ Elektro Bulgaria u FrontEx International, C-427/16 u C-428/16, EU:C:2017:890, punt 66 kif ukoll il-urisprudenza żġitata). Għalhekk, it-tassazzjoni ta' servizzi mwettqa f'tali kondominju minn wieġed mill-Istati Membri li jikkondividu s-sovranià fuq dan it-territorju għandha l-konsegwenza li tipprekludi lill-Istat Membru l-ieor milli jintaxxa min-naħa tiegħu dawn l-istess servizzi. Dan japplika bla żsara għall-possibbiltà li dawn l-Istati Membri jirregolaw mod ieor it-tassazzjoni tas-servizzi mwettqa f'dan il-kondominju permezz ta' ftehim, kif previst f'dan il-każ mill-Artikolu 5(1) tat-Trattat tad-19 ta' Diembru 1984, sakemm jiġu evitati n-nuqqas ta' tassazzjoni ta' d'uġl u t-tassazzjonijiet doppji.

42 Madankollu l-Gvern Ġermaniż isostni li l-prinċipji Ġenerali tad-dritt internazzjonali, li jillimitaw, fil-fehma tiegħu, l-eżerizzju unilaterali tas-sovranià fi żdan kondominju b'għall-Kondominju Ġermaniż-Lussemburġi u jissużżettawh għall-ftehim tal-Istat l-ieor involut, għandhom jiġu osservati għall-applikazzjoni u għall-interpretazzjoni tas-Sitt Direttiva. Għalhekk, l-eżerizzju, mill-Gran Dukat tal-Lussemburgu u mir-Repubblika Federali tal-Ġermanja, tal-urisdizzjoni tagħhom fil-qasam tal-VAT fit-territorju li jaqa' ta' t is-sovranià konġunta tagħhom huwa impossibbli mingħajr arranżament konkluż fuq il-bażi tal-Artikolu 5 tat-Trattat tad-19 ta' Diembru 1984. Barra minn hekk, skont il-Gvern Ġermaniż, din id-direttiva ma tipprekludix li l-Istati Membri kkonfernati jirrinunzjaw, konformement ma' dawn il-prinċipji, provvi orjament għal tassazzjoni.

43 F'dan ir-rigward għandu jittfakkar li l-VAT, b'ala prinċipju, tināabar fuq kull servizz ipprovdut bi żlas minn persuna taxxabbli – fejn derogi minn dan il-prinċipju Ġenerali għandhom jiġu

interpretati b'mod strett (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-21 ta' Ottubru 2021, Dubrovin & Tröger – Aquatics, C-373/19, EU:C:2021:873, punt 22 kif ukoll il-urisprudenza citata). Kull Stat Membru għandu l-obbligu li jiehu l-miżuri leżattivi u amministrattivi kollha xierqa sabiex jiġi għurat il-bir tal-VAT kollha dovuta fit-territorju tiegħu (sentenza tal-21 ta' Novembru 2018, Fontana, C-648/16, EU:C:2018:932, punt 33 u l-urisprudenza citata).

44 Issa, li jiġi azzettat l-argument tal-Gvern Germani espost fil-punt 42 ta' din is-sentenza jkun jimplika li l-Istati Membri jgħallaw joqolqu territorju li fih is-servizzi li huma pprovduti fih jevitaw kull tassazzjoni fuq il-VAT minkejja li l-Istati Membri kkonfermaw jgħallu lil dan it-territorju b'ala wiegħed li jinsab "fit-territorju tal-pajjiż", fis-sens tad-dritt tal-Unjoni fil-qasam tal-VAT, u li l-imsemmi territorju ma huwa suwżett għal ebda deroga.

45 Li jiġi azzettat dan l-argument ikun iwassal ukoll għal ksur tal-prinzipju ta' newtralità fiskali skont liema operaturi ekonomiċi li jwettqu l-istess tranżazzjonijiet ma għandhom jiġu ttrattati b'mod differenti fil-qasam tal-bir tal-VAT (sentenza tas-16 ta' Marzu 2017, Identi, C-493/15, EU:C:2017:219, punt 18 u l-urisprudenza citata), peress li l-VAT ma tinabbarx fuq servizzi b'għall dawk inkwistjoni fil-kawża prinċipali filwaqt li l-istess servizzi, ipprovduti f'postijiet oħra minn operaturi oħra, huma tabilgħall suwżetti għall-VAT.

46 Għaldaqstant, l-assenza, f'dan il-każ, ta' ftehim fil-qasam tal-bir tal-VAT bejn ir-Repubblika Federali tal-Germanja u l-Gran Dukat tal-Lussemburgu fir-rigward tal-Kondominju Germani-Lussemburġi ma tistax tostakola t-tassazzjoni tas-servizzi mwettqa fi dan dan il-kondominju.

47 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha preżedenti, ir-risposta għad-domanda preliminari għandha tkun li l-punt 1 tal-Artikolu 2 u l-Artikolu 9(2)(b) tas-Sitt Direttiva għandhom jiġu interpretati fis-sens li Stat Membru għandu jintaxxa s-servizzi ta' navigazzjoni turistika mwettqa, minn fornitur stabbilit f'dan l-Istat Membru, f'ewwa territorju li jikkostitwixxi, bis-saħħa ta' trattat internazzjonali konkluż bejnu u Stat Membru ieħor, territorju komuni ta't is-sovraniżà konfuntata ta' dawn iż-żewġ Stati Membri u li ma huwa suwżett għal ebda deroga prevista mid-dritt tal-Unjoni, sakemm dawn is-servizzi ma jkunux f'ewwa intaxxati diğà minn dan l-Istat Membru l-ieħor. It-tassazzjoni ta' dawn is-servizzi minn wiegħed mill-Istati Membri tipprekludi lill-Istat Membru l-ieħor milli jintaxxahom min-naħa tiegħu, bla għall sara għall-possibbiltà għal dawn iż-żewġ Stati Membri li jirregolaw b'xi mod ieħor it-tassazzjoni tas-servizzi mwettqa f'ewwa dan it-territorju, b'mod partikolari permezz ta' ftehim, sakemm jiġu evitati n-nuqqas ta' tassazzjoni ta' d'għall u t-taxxa doppja.

Fuq l-ispejje

48 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tiddeğiedi fuq l-ispejje. L-ispejje sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-ğustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jiğallsu lura.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tal-ğustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tiddeğiedi:

Il-punt 1 tal-Artikolu 2 u l-Artikolu 9(2)(b) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/338/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-liğijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d'għall mill-bejgħ – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miğjud: baği uniformi ta' stima, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 91/680/KEE tas-16 ta' Diğembru 1991,

għandhom jiġu interpretati fis-sens li:

Stat Membru għandu jintaxxa s-servizzi ta' navigazzjoni turistika mwettqa, minn fornitur stabbilit f'dan l-Istat Membru, f'ewwa territorju li jikkostitwixxi, bis-saħħa ta' trattat internazzjonali konkluż bejnu u Stat Membru ieħor, territorju komuni ta't is-sovraniżà

kon?unta ta' dawn i?-?ew? Stati Membri u li ma huwa su??ett g?al ebda deroga prevista mid-dritt tal-Unjoni, sakemm dawn is-servizzi ma jkunux ?ew intaxxati di?à minn dan l-Istat Membru l-ie?or. It-tassazzjoni ta' dawn is-servizzi minn wie?ed mill-Istati Membri tipprekludi lill-Istat Membru l-ie?or milli jintaxxahom min-na?a tieg?u, bla ?sara g?all-possibbiltà g?al dawn i?-?ew? Stati Membri li jirregolaw b'xi mod ie?or it-tassazzjoni tas-servizzi mwettqa ?ewwa dan it-territorju, b'mod partikolari permezz ta' ftehim, sakemm ji?u evitati n-nuqqas ta' tassazzjoni ta' d?ul u t-taxxa doppja.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Fran?i?.